

PODSTAWA PROGRAMOWA EDUKACJI Wczesnoszkolnej

Wymagania ogólne edukacji wczesnoszkolnej zostały opisane w odniesieniu do czterech obszarów rozwojowych dziecka: fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego.

Wymagania edukacyjne „Elementarz odkrywców”, Nowa Era klasa 1

Edukacja	Treści nauczania – „Elementarz odkrywców”, klasa 1	Wymagania edukacyjne (umiejętności, wiadomości, społecznie akceptowane zachowania)
Polonistyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<ul style="list-style-type: none"> – obdarza uwagę rówieśników i dorosłych – słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach – okazuje szacunek wypowiadającej się osobie – wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo – zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi – słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela – słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych – przejawia w powyższych wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji – słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć – potrafi na ogół panować nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<ul style="list-style-type: none"> – mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą – wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji – formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia – wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe – wypowiada się na temat ilustracji – opowiada treść historyjek obrazkowych – systematycznie wzbogaca słownictwo czynne – odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji – recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki – dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno

		<ul style="list-style-type: none"> – nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia – uczestniczy w zabawie teatralnej – rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie
	3. Osiągnięcia w zakresie czytania:	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy – porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych – uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej – czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z 2-3 zdań – czyta w skupieniu i rozumie krótkie teksty drukowane – czyta w skupieniu teksty zapisane samodzielnie w zeszytcie – wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich – wskazuje cechy i ocenia bohaterów – określa nastrój w przeczytanym utworze – wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę) – czyta teksty wskazane przez nauczyciela
	4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> -dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma – rozmieszcza poprawnie tekst ciągly na stronie zeszytu – przepisuje wyrazy i proste, krótkie zdania – pisze poprawnie z pamięci wyrazy i krótkie, proste zdania – stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu – rozpoczyna pisownię zdania wielką literą – pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic
	5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski – różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski – rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym – określa, który tekst jest zagadką, a który życzeniami
	6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów – korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci
Matematyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<ul style="list-style-type: none"> – określa i prezentuje położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie – określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób – ustawia przedmioty zgodnie z podanymi warunkami – orientuje się na kartce, aby odnajdować informacje (np. w prawym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku – dokonuje klasyfikacji przedmiotów, tworzy kolekcje (np.: zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania) – układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je – porównuje liczebność utworzonych kolekcji i zbiorów zastępczych – rozróżnia lewą i prawą stronę swojego ciała – wyprowadza kierunki od siebie (po prawej stronie, na lewo od) – określa położenie przedmiotu na prawo/lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku)

		<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się na kartce, rysuje strzałki we właściwym kierunku zgodnie z instrukcją – dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla) – kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek) – zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej uzupełnia rysunek – liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia) – wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby w przód i wstecz (zakres do 20) – zapisuje liczby cyframi (zakres do 20) i dziesiątkami do 100 – porównuje liczby, porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie, rozumie sformułowania typu: liczba o 1, 2 większa, o 1, 2 mniejsza, stosuje znaki: <; >; =
	2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:	<ul style="list-style-type: none"> – dodaje do podanej liczby i od podanej liczby odejmuje liczbę jednocyfrową (w zakresie 20) – dodawanie, odejmowanie – dodaje i odejmuje dziesiątki w zakresie 100 – posługuje się znakiem równości – posługuje się znakami działań w dodawaniu i odejmowaniu liczb – oblicza i zapisuje proste działania z okienkiem
	4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje czynnościowo proste zadania matematyczne wyrażone jako konkretne sytuacje, przedstawione na rysunkach lub w treści podanej słownie – analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste, – układa zadania do sytuacji, ilustracji, działania i je rozwiązuje – układa odpowiedź, tworzy pytania
	5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w naturalnym otoczeniu figury geometryczne: koło, prostokąt, kwadrat, trójkąt, wyodrębnia te figury spośród innych – układa figury z patyczków, – klasyfikuje figury według podanej (jednej) cechy – dokonuje pomiarów dowolnie obraną wspólną miarą, porównuje wyniki – mierzy długości, posługując się linijką – posługuje się jednostką cm, m – wykonuje łatwe obliczenia dotyczące jednostki cm – porównuje długości obiektów
	6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno– przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy – nazywa dni tygodnia i miesiące w roku – orientuje się, do czego służy kalendarz, – wykonuje obliczenia pieniężne, rozróżnia nominały na banknotach i monetach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej – zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł,) – odczytuje pełne godziny na zegarze ze wskazówkami,

		<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu – waży przedmioty – różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe – używa określenia kilogram – wie, że towar w sklepie jest pakowany według wag – odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, używa określenia „litr” – porównuje ilości płynów, przelewając je, wskazuje więcej, mniej, tyle samo – radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży – rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu – liczy pieniądze na zbiorach zastępczych – dzieli na dwie i cztery równe części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia -połowa – wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
Spoleczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodziną i klasą w szkole, a także z narodem – poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach – rozumie, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki – zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym – zna własne prawa i obowiązki, stara się przestrzegać ich i stosować w codziennym życiu – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad – ocenia własne postępowanie i zachowania innych kolegów, koleżanek, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, pomoc, przepraszanie, uczciwość oraz innych, respektowanych przez środowisko szkolne – zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest sprawiedliwość i prawdomówność – wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich – przedstawia siebie i grupę, do której należy – swoją rodzinę, klasę – jest powściągliwy w używaniu osobistych danych w sytuacjach nowych i wirtualnych – szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów – współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych – jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różnią się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów – wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę – wie, że ludzie mają różną sytuację materialną – wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych – niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym, w sytuacjach codziennych
	2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	<ul style="list-style-type: none"> – zna pełną nazwę swojej ojczyzny – rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło, barwy i flagę Polski, hymn Polski – opowiada o przygotowaniach do świąt państwowych i w miarę możliwości w nich uczestniczy

		<ul style="list-style-type: none"> – zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp. – wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych – wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich – ma świadomość, że w dawnych czasach ludzie żyli w odmienny sposób
Przyrodnicza	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych – rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym – zna podstawowe części ciała zwierząt oraz roślin, wyróżnia ich podstawowe formy (drzewa, krzewy, zielne) – przy pomocy nauczyciela odszukuje w różnych dostępnych zasobach informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania ćwiczenia – wymienia przykłady spotykanych w nich gatunków i podstawowych zależności między nimi (np. czym żywią się zwierzęta, jakie mają schronienia) – opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby – opisuje proste prace w ogrodzie i otoczeniu szkoły – prowadzi proste obserwacje obiektów i zjawisk przyrodniczych – chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.) – zna wybrane zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (spalanie śmieci, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów itd.) – segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę – ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania służącego ochronie środowiska
	2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców – ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (nauczyciel, pilot, kelner, fryzjerka) – w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc – zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112 – dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki – ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza – zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby – wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.) – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka – ogranicza spożywanie posiłków o dużych wartościach smakowych, ale o niskich wartościach odżywczych – zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodkich, zna konsekwencje zjedania ich w nadmiarze – ubiera się odpowiednio do stanu pogody – przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego – stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym: stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznanymi – rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z

		<p>informacją w nich zawartą</p> <ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku – posługuje się danymi osobistymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia – jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych z uwagi na własne bezpieczeństwo – ma świadomość, że w otoczeniu dzieci mogą pojawiać się różne zagrożenia płynące ze środowiska naturalnego, takie jak huragan, burza, oraz ich następstwa: powódź, pożar. – określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach – sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi, straży miejskiej – zachowuje umiar czasowy w kontakcie z technologiami i respektuje przyjęte zasady użytkowania urządzeń – ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka – wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka
	3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:	<ul style="list-style-type: none"> – określa położenie swojej miejscowości, – podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto) – opisuje charakterystyczne elementy przyrody – wymienia nazwę stolicy Polski – zna kolejność pór roku – potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne)
Plastyczna	1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń, ekspresji twórczej	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia kształty obiektów – wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy – wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy, cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się – posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, – rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), mazakiem – maluje farbami, przy użyciu pędzli – wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, plastelinę inne materiały naturalne (np. szyszki, kasztany, żołądź, patyki, kora, papier, bibuła, karton,
Techniczna	1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy, znajomości informacji technicznej, materiałów	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się materiałami i narzędziami zgodnie z podanymi zasadami – utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy – utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie) – dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy – wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względów bezpieczeństwa – zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac – dobiera odpowiednie materiały i narzędzia – wie, że dobra organizacja działania technicznego wymaga pracy indywidualnej i współpracy zespołowej – zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa w czasie wykonywania pracy

		<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady znanych sobie urządzeń wytwórczych (narzędzia, przyrządy) – zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka) – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, sklejanie taśmą itp. – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami
Informatyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych, przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy proste ciągi poleceń służące do narysowania określonego kształtu – tworzy sekwencje poleceń sterujące ruchem obiektu na ekranie – tworzy proste rysunki w edytorze – pisze na klawiaturze z użyciem polskich liter diakrytycznych, wielkich i małych znaków – tworzy rysunki w edytorze na zadany temat, z wyobraźni, – zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu – pogrubia, pochyła, podkreśla, zmienia kolor, wielkość i krój czcionki w edytorze tekstu i graf – rozpoznaje i nazywa elementy zestawu komputerowego – utożsamia działania urządzeń tj. laptop, tablet, smartfon z działaniem komputera stacjonarnego – prawidłowo loguje się do sieci i wylogowuje się – włącza i prawidłowo wyłącza komputer, posługuje się myszką i klawiaturą – uruchamia i wyłącza program z płyty CD – uruchamia i wyłącza programy, w szczególności edytor graficzny i edytor tekstu posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w pracowni komputerowej oraz w domu – wie, że praca długotrwała przy komputerze męczy wzrok, może powodować bóle głowy, a bardzo rozciągnięta w czasie – różne schorzenia, w tym skrzywienie kręgosłupa
Muzyka	1. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej, śpiew, improwizacja ruchowa, rytmika i taniec, gra na instrumentach muzycznych	<ul style="list-style-type: none"> -słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych – rozpoznaje brzmienie fortepianu, gitary, fletu – kulturalnie zachowuje się na koncercie – przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania hymnu narodowego – powtarza proste melodie – śpiewa zestawy głosek i sylab – naśladuje odgłosy zwierząt – śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru -wyraża nastrój i charakter muzyki, pływając i tańcząc – reaguje ruchem na zmianę tempa i dynamiki -wykonuje akompaniament na instrumentach perkusyjnych do muzyki
Wychowanie fizyczne	1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i	<ul style="list-style-type: none"> – utrzymuje w czystości ręce i całe ciało – przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu

	zdrowia, sprawności motorycznych,	<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie – dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.) – wie, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej – akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu – przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty – wykonuje skłony, skrętoskłony – pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne – biega z wysokim unoszeniem kolan – biega w połączeniu ze skokiem – biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki – biega w różnym tempie – realizuje marszobieg – rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą – rzuca małymi przyborami na odległość i do celu – skacze w dal dowolnym sposobem – wspina się, np. na drabinkach – mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich – wykonuje próbę siły mięśni brzucha – samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy – bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych – reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych) – respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego – zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu – respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych – respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa
--	-----------------------------------	---

PODSTAWA PROGRAMOWA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Wymagania ogólne edukacji wczesnoszkolnej zostały opisane w odniesieniu do czterech obszarów rozwojowych dziecka: fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego.

Wymagania edukacyjne „Elementarz odkrywców”, Nowa Era klasa 2

Edukacja	Treści nauczania – „Elementarz odkrywców”, klasa 2	Wymagania edukacyjne (umiejętności, wiadomości, społecznie akceptowane zachowania)
Polonistyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<ul style="list-style-type: none"> – obdarza uwagę rówieśników i dorosłych – słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach – okazuje szacunek wypowiadającej się osobie – wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo – zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi – słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela – słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych – przejawia w powyższych wydarzeniach zachowania adekwatne do sytuacji – słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć – potrafi na ogół panować nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<ul style="list-style-type: none"> – mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą – wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji – formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia – opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe – wypowiada się na temat ilustracji – opowiada treść historyjek obrazkowych – systematycznie wzbogaca słownictwo czynne – odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji – nadaje znaczenie i tytuł obrazom – składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy – recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki – dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy – dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno

		<ul style="list-style-type: none"> – nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia – uczestniczy w zabawie teatralnej – ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego – rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie
	3.Osiągnięcia w zakresie czytania:	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy – porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych – uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej – czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów – czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z 2-3 zdań – czyta w skupieniu po cichu i rozumie krótkie teksty drukowane – czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie – wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich – ustala kolejność zdarzeń – wskazuje cechy i ocenia bohaterów – określa nastrój w przeczytanym utworze – wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie – wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela – odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych – wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę) – czyta książki wskazane przez nauczyciela
	4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> – dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma – rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu – pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły – przepisuje wyrazy i proste, krótkie zdania – przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć – pisze poprawnie z pamięci wyrazy i krótkie, proste zdania – pisze ze słuchu wyrazy i krótkie, proste zdania – stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu – zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne – porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery – pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, tytuły utworów i książek – pisze poprawnie z pamięci opracowane wyrazy z „ó”, „rz” niewymiennymi, wyrazy z „ż”, „h”, i „ch” – pisze poprawnie wyrazy z utratą dźwięczności, których pisownię wyjaśnia zapis innych form tych wyrazów lub ich zapis w liczbie mnogiej – pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi przed samogłoską (wskazuje sylaby/cząstki wyrazowe ze spółgłoską miękką przed samogłoską) – wyszukuje w tekście wyrazy z określoną trudnością ortograficzną – pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe: nad, pod, obok, w, za, przy, przed

		<ul style="list-style-type: none"> – pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat – pisze życzenia, zaproszenie, list, ogłoszenie – zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu – pisze krótkie teksty, – układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności – pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat – pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na swobodny temat – w wypowiedziach pisemnych stosuje bogate słownictwo – rozwija proste zdania – pod kierunkiem nauczyciela redaguje i pisze w różnych formach: wypowiedź kilkuzdaniową - opis, życzenia, zaproszenie, list
	5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski – różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski – posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: samogłoska, spółgłoska, dwuznak, spółgłoska miękka – rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające w wypowiedziach ustnych i pisemnych – rozróżnia rzeczowniki i czasowniki (wprowadzenie pojęć) – rozróżnia rzeczowniki i czasowniki oraz nazywa te części mowy – rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym i wyrazy pokrewne – gromadzi słownictwo wokół danego tematu – łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy) – zna wyrazy dźwiękonaśladowcze – tworzy rodzin wyrazów (wprowadzenie pojęcia) – tworzy wyrazy miłe i nieprzyjemne (kot, kotek, kocur, kocisko; pies, psina, psisko; ptak, ptaszek, ptaszysko itp.) – zna znaczenie porównań, np. chytry jak lis, pracowity jak mrówka, uparty jak osioł, brudny jak świnia, dumny jak paw – określa, który tekst jest zagadką, listem, życzeniami, zaproszeniem, ogłoszeniem, opisem
	6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu w słowniku ortograficznym – korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów Internetu – rozwija swoje zainteresowania – wybiera charakterystyczne dla siebie strategie uczenia się
Matematyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje obiekty i różne elementy ze środowiska naturalnego – nazywa dni tygodnia i miesiące w roku – orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać – wykonuje obliczenia pieniężne, rozróżnia nominały na banknotach i monetach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej – zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr)

		<ul style="list-style-type: none"> - wie, że 1 zł to 100 gr - odczytuje pełne godziny na zegarze ze wskazówkami - wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu - waży przedmioty - różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe - używa określenia kilogram - wykonuje łatwe obliczenia dotyczące jednostki kg - wie, że towar w sklepie jest pakowany według wag - odmierza płyny kubkiem i miarką litrową, używa określenia „litr” - porównuje ilości płynów, przelewając je, wskazuje więcej, mniej, tyle samo - rozumie, co to jest dług - radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży - układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu - liczy pieniądze na zbiorach zastępczych - dzieli na dwie i cztery równe części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia – połowa
	2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia) - wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby (w przód i wstecz) po 1, 2, po 10 (zakres do 100) oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami - zapisuje liczby cyframi (zakres do 100) i setkami do 1000 - wyjaśnia znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jedności, dziesiątek i setek - rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym - liczy (w przód i wstecz) po jeden, po kilka, po dziesięć od zera lub wybranej liczby w zakresie 100 oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami - liczy setkami w zakresie 1000 - rozpoznaje w skazuje liczby parzyste i nieparzyste - porównuje liczby, porównuje sumy i różnice stosuje znaki $, =$ - porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie - rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza ,
	3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, poprawnie zapisuje działania - dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10 oraz wielokrotności 10 (w prostszych przykładach) w zakresie 100 i setki w zakresie 1000 - biegle mnoży i dzieli w zakresie 30 i przez 5 i 10 w zakresie 100 - posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań - wyjaśnia istotę działań matematycznych - dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia - dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby cząstkowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik - zna terminy: składniki, suma, odjemna, odjemnik, różnica - dodaje i odejmuje kilka liczb

		<ul style="list-style-type: none"> – oblicza sumy i różnice zapisane nietypowo (w trójkątach, piramidach, tabelkach, kwadratach magicznych) – wyznacza sumy i różnice w formie czynnościowej (w miarę indywidualnych możliwości bez ograniczania zakresu liczbowego) – ilustruje mnożenie i dzielenie – wykorzystuje liczby do wykonania pomiaru długości, boków figur geometrycznych, długości, szerokości, wysokości np. grzbietu książki oraz pomiaru pojemności, masy, używając określeń: cięższy, lżejszy, kilogram, – oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach,
	4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:	<ul style="list-style-type: none"> -analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści, – zapisuje rozwiązanie zadania przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji – rozwiązuje, układa i przekształca łatwe zadania jednodziałaniowe – rozwiązuje zadania złożone pomagając sobie rysunkiem, liczmanami itp. – umie rozwiązywać zadania tekstowe
	5. W zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje figury geometryczne położone nietypowo – układa figury z patyczków – klasyfikuje figury według podanych cech – kreśli przy linijce odcinki o podanej długości – rysuje odręcznie prostokąty, (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową – rysuje figury geometryczne na sieci kwadratowej w powiększeniu i pomniejszeniu – mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych, szerokość i wysokość przedmiotów, posługuje się linijką – podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr – porównuje długości obiektów i określa je, stosując jednostki: centymetr, metr – wie, że 100 cm to metr – stosuje w praktyce jednostkę długości: kilometr – rysuje odcinki o podanej długości, rysuje prostokąty (w tym kwadraty), trójkąty,
	6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy – dzieli na dwie części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia połowa – odmierza płyny kubkiem i miarką litrową – manipulacyjnie (przelewanie) porównuje ilości płynów, wskazuje więcej, mniej, tyle samo – używa określeń: litr, pół litra – dokonuje prostych obliczeń ilości płynów w różnych sytuacjach praktycznych i w prostych zadaniach tekstowych – odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym) – zna pojęcia: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta – wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut

		<ul style="list-style-type: none"> – oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans – odczytuje czas na zegarze w ramach czasowych zajęć szkolnych i obowiązków domowych – rozpoznaje minuty na zegarze – wie, że godzina to 60 minut – wie, że 24 godziny to doba – waży przedmioty, używa określeń: kilogram, pół kilograma, – różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe – umie wykonać łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek) – poznaje zależność $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$ – wie, że towar w sklepie pakowany jest między innymi według wagi – mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją – nazywa dni tygodnia i miesiące w roku – orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać – odczytuje, podaje i zapisuje wybrane daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą – odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie w zakresie I-XII – wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych – wykonuje obliczenia pieniężne – zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr), wie, że 1 zł to 100 gr – zna wartość nabywczą pieniędzy – rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty – radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży – układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu – wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
Spoleczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodziną i klasą, a także narodem – poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach – uczestniczy w szkolnych wydarzeniach i uroczystościach – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki – wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad – ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne – stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów – okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie

		<ul style="list-style-type: none"> – stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, stara się przeciwdziałać kłamstwu i obmowie – zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym – zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny – posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych – uczestniczy w wyborach do klasowego samorządu uczniowskiego – nazywa wybrane narodowości
	2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych – opowiada wybrane polskie legendy związane m.in. z Wisłą, Krakowem, Warszawą, powstaniem nazw wybranych miejscowości – zna pełną nazwę swojej ojczyzny – rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn Polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski) – opowiada o przygotowaniach do świąt państwowych (w tym 11 Listopada oraz 1 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy – zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp. – wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych – wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków)
Przyrodnicza	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, – rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym – rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane – wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju roślin, są zaspokajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu) – przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowanymi i innymi – opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby m.in. zna sposoby przystosowywania się zwierząt do zmieniających się warunków (odloty i przyloty ptaków itd.), – opisuje życie człowieka w konkretnych porach roku (sposób dbania o siebie, prace w gospodarstwie, formy odpoczynku) – chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.) – wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody) – segreguje odpady,
	2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców – ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka) – przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej – w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc – zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112 – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia

		<p>zdrowia i życia</p> <ul style="list-style-type: none"> – dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki – ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa – zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom, – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia swojego lub innej osoby – zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi – wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.) – ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia – ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych – zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjedania ich w nadmiarze – ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej – sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi, straży miejskiej – stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych – ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka – wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka
	3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:	<ul style="list-style-type: none"> – określa położenie swojej miejscowości – podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto) – opisuje charakterystyczne elementy przyrody – opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania) – wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (Tatry), morze, rzeki (Wisłę) – zna nazwy głównych kierunków geograficznych – przy pomocy dorosłego odszukuje na mapie wybrane miejsce (np. cel wakacji) – wymienia nazwę stolicy Polski, – opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy – rozpoznaje podstawowe rodzaje opadów (w tym grad i mgła) – potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne)
Plastyczna	1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, plastycznej i ekspresji twórczej,	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, – wykonuje prace rysunkowe, malarskie i graficzne – rysuje kredką, kredą, ołówkiem, – maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli – wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy – przedstawia zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, realne i fantastyczne, uwzględniając możliwości ruchu ludzi i zwierząt, – przedstawia nastroje, stany uczuciowe, własne i inspirowane przeżyciami, doświadczeniami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi, filmami, świętami, ważnymi wydarzeniami itd. – rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę – nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, architekturę, grafikę komputerową – wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów

Techniczna	1. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera odpowiednie materiały i narzędzia – posługuje się materiałami i narzędziami zgodnie z podanymi zasadami – umie stosować poznane narzędzia i materiały – utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie) – sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku – wymienia różne rodzaje budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe i in.) – zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, elektryczna szczotka do zębów) – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązania lub zszywania zszywkami, sklejanie taśmą itp. – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: spinania spinaczami biurowymi, wiązania sznurkiem lub wstążką ozdobną – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane – stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych
Informatyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych, posługiwania się sieciami komputerowymi, rozwijania kompetencji społecznych, przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy nowe barwy korzystając z edytora kolorów w edytorze grafiki – rozwija umiejętność pisania na klawiaturze – zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu – korzysta ze wskazanych stron internetowych – uruchamia i wyłącza aplikacje komputerowe – uruchamia przeglądarkę internetową, – posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami – zna zasady bezpiecznej pracy w Internecie – współpracuje z innymi uczniami tworząc proste programy w programie Scratch – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w pracowni komputerowej oraz w domu – wie, że praca długotrwała przy komputerze męczy wzrok, może powodować bóle głowy, a bardzo rozciągnięta w czasie różne schorzenia, w tym skrzywienie kręgosłupa
Muzyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki, ekspresji muzycznej, śpiew, improwizacji ruchowej, rytmiki i tańca, gry na instrumentach muzycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie – rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie jej nastroju, tempa i innych elementów – dostrzega różnice charakteru słuchanej muzyki – odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, tempo, dynamikę) – rozpoznaje i nazywa różne źródła dźwięku – uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią – kulturalnie zachowuje się na koncercie – przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania hymnu narodowego – powtarza proste melodie i zestawy głosek i sylab – naśladuje odgłosy zwierząt – śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru

		<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne – wyraża nastrój i charakter muzyki, płaśając i tańcząc – reaguje na zmianę tempa i dynamiki – odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych – improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad – wie, że muzykę można zapisać i odtworzyć za pomocą takich urządzeń jak: magnetofon, dyktafon, komputer
Wychowanie fizyczne	1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny i zdrowia, sprawności motorycznych, różnych form rekreacyjno – sportowych,	<ul style="list-style-type: none"> – utrzymuje w czystości ręce i całe ciało – przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu – wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie – dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.) – dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków – wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia – przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. pływania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrowki itp. – ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń – uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej – akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu – wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości – przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty – wykonuje skłony, skrętoskłony – pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne – biega z wysokim unoszeniem kolan – biega w połączeniu ze skokiem – biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki – biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego – biega w różnym tempie – rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu – rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą – toczy i kozłuje piłkę – rzuca małymi przyborami na odległość i do celu – skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała – skacze w dal dowolnym sposobem – skacze przez skakankę – podnosi i przenosi przybory – wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki z zeskoki, skoki zajęcze – wykonuje skłony, skrętoskłony – wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie

		<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu – wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej – bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych – respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego – organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez – zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju – radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej – gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu – respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych – respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa – uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini - koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna – potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd.
--	--	---

PODSTAWA PROGRAMOWA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Wymagania ogólne edukacji wczesnoszkolnej zostały opisane w odniesieniu do czterech obszarów rozwojowych dziecka: fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego.

Wymagania edukacyjne „Elementarz odkrywców”, Nowa Era klasa 3

Edukacja	Treści nauczania – „Elementarz odkrywców”, klasa 3	Przewidywane efekty edukacyjne (umiejętności, wiadomości, społecznie akceptowane zachowania)
Polonistyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<ul style="list-style-type: none"> – obdarza uwagę rówieśników i dorosłych – słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach – okazuje szacunek wypowiadającej się osobie – wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo – zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi

		<ul style="list-style-type: none"> – słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela – słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych – słucha tekstów interpretowanych artystycznie – przejawia w powyższych wydarzeniach zachowania adekwatne do sytuacji – słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć – potrafi na ogół panować nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<ul style="list-style-type: none"> – mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą – wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji – formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia – wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi – porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy – opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe – wypowiada się na temat ilustracji – opowiada treść historyjek obrazkowych – systematycznie wzbogaca słownictwo czynne – odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji – omawia treść przeczytanych tekstów i obejrzanych ilustracji – nadaje znaczenie i tytuł obrazom i fragmentom tekstów – składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy – recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki – dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą szacunek i empatię do rozmówcy – dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno – nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia – wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi
	3. Osiągnięcia w zakresie czytania:	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy – porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych – uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej – czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych – czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów – czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne – czyta w skupieniu po cichu i rozumie teksty drukowane – czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie

		<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich - ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność - odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych - odróżnia postacie główne i drugorzędne - wskazuje cechy i ocenia bohaterów - uzasadnia ocenę bohaterów - określa nastrój w przeczytanym utworze - wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera - odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych - wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie - wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela - wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia - wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę) - eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadanie twórcze, np. dalsze losy bohatera - komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu - wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis - czyta książki wskazane przez nauczyciela - czyta książki samodzielnie wybrane
	4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma - pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły - rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu - pisze w jednej linii - przepisuje zdania i tekst ciągły - przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć - pisze z pamięci wyrazy i zdania - pisze ze słuchu wyrazy i zdania - stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu - zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne 51 - porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery - zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące dyscyplin naukowych - pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, nazwy geograficzne, tytuły utworów i książek - zna zasadę pisowni wyrazów z „ó”(wymiana na „o, a, e”) - zna zasadę „rz” wymiennego na „r” - zna zasadę pisowni wyrazów z końcówką „-ów, -ówka” - zna zasadę pisowni „rz” po spółgłoskach - zna zasadę pisowni „ż” wymiennego na „g” - zna zasadę pisowni „ch” wymiennego na „sz” - zna zasadę rozdzielnej pisowni „nie” z czasownikami

		<ul style="list-style-type: none"> - zna zasadę łącznej pisowni „nie” z przymiotnikami - zna zasadę pisowni „u” w końcówce -uje, -uję, -ują w pisowni czasowników - pisze poprawnie wyrażenia przymkowe - nad, pod, obok, w, za, przy, przed - pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat - pisze notatkę, życzenia, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list - zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu - pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe - układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności - układa i zapisuje plan wypowiedzi - układa i pisze opis przedmiotu, rośliny, zwierzęcia na podstawie ilustracji lub własnych obserwacji - układa i zapisuje opowiadanie złożone z około 10 zdań
	5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski - różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski - rozróżnia i stosuje w poprawnej formie rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki - rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych - tworzy w formie ustnej i pisemnej kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie lub opis. - przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone - gromadzi słownictwo wokół danego tematu - gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem - rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym - łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy) - zna wyrazy dźwiękonaśladowcze, - tworzy rodziny wyrazów - używa wyrazów bliskoznacznych
	6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego - korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania - wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
Matematyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<ul style="list-style-type: none"> - określa położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie - rozróżnia lewą i prawą stronę swojego ciała i drugiej osoby - wyprowadza kierunki od siebie i innej osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku) - dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę figury symetrycznej - porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy i porządkuje je w serie malejące i rosnące - posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos

	2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:	<ul style="list-style-type: none"> – liczy (w przód i wstecz) od danej liczby po 1, po 2, po 10 w dostępnym mu zakresie – liczy setkami do 1000 – rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym – wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki, tysiące – odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr i słownie liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1500, 10 000, 800 000): – umie zapisać cyframi i odczytać wybrane liczby do 1 000 000 – porównuje dwie dowolne liczby w zakresie 10 000 (słownie i z zastosowaniem znaków: $>$, $<$, $=$) – porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie – rozumie sformułowania typu: liczba o 7 i więcej większa, liczba o 10 i więcej mniejsza w zakresie dostępnym dla dziecka
	3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi – dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach) zakresie 1000 – mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia – mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20 – mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań – rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko) – stosuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia – posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań – korzysta intuicyjnie z własności działań – dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$, $45 + 38$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby – częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik 53 – sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 – sprawdza wyniki dodawania za pomocą odejmowania – podejmuje próby obliczania sum i różnic różnymi sposobami – oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$ – podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabeli mnożenia – sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia – ilustruje mnożenie i dzielenie – stosuje w praktyce i na materiale manipulacyjnym rozdzielną mnożenia względem dodawania – zna terminy: czynniki, iloczyn, dzielna, dzielnik, iloraz – oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je – porównuje, dodaje i odejmuje pełne tysiące w zakresie 10 000
	4. Osiągnięcia w zakresie czytania	– analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach,

	tekstów matematycznych:	<p>tabelkach lub w słownie podanej treści,</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie – rozwiązuje, układa i przekształca zadania jednodziałaniowe – rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe – rozwiązuje zadania złożone w kilku etapach – rozwiązuje wybrane zadania złożone – podejmuje próby rozwiązywania zadań złożonych w jednym zapisie zgodnie z kolejnością sugerowaną treścią zadania – układa zadania tekstowe do podanych sytuacji, rysunków i formuł działań, rozwiązuje je i przekształca – rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane – stara się rozwiązać zadania typu logicznego
	5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i nazywa figury: koło, prostokąt (w tym kwadrat), trójkąt – rozpoznaje i poprawnie nazywa figury położone nietypowo – rysuje odcinki i łamane o podanej długości – rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową – mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego – oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym kwadratu) o danych bokach – rysuje drugą połowę figury geometrycznej – rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu – rozpoznaje i nazywa wybrane cechy figur geometrycznych – mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów – dokonuje pomiarów odległości między obiektami, porównuje wyniki – posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr, kilometr – wyjaśnia pojęcie kilometra – wie, że 1 cm to 10 mm
	6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli na dwie i cztery części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć – używa pojęcia „kilometr” w sytuacjach życiowych (np. przejechaliśmy 27 km) – wykonuje łatwe obliczenia dotyczące miar długości (z zamianą jednostek) – waży przedmioty, używa określeń: tona, kilogram, pół kilograma, dekagram, gram – wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (z zamianą jednostek) – porównuje ciężar przedmiotów, wskazuje przedmioty lżejsze i cięższe – odmierza płyny różnymi miarkami – używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra – dokonuje prostych obliczeń i porównuje ilości mierzonych płynów – odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym) wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu – posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, sekunda

		<ul style="list-style-type: none"> – wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut – oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans – mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją (również temperatury ujemne bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera) – zna kolejność dni tygodnia i miesięcy w roku, liczbę dni w miesiącu – odczytuje, podaje i zapisuje daty – umie uporządkować chronologicznie podane daty – wykonuje proste obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych – wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej – zna będące w obiegu monety i banknoty (złote, grosze) – rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty – rozumie zależności między ilością, ceną i wartością – oblicza koszt zakupów na podstawie ilości i ceny towarów – wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
Spoleczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodziną, klasą, a także społecznością lokalną i narodem – poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach – uczestniczy w wydarzeniach i uroczystościach szkolnych oraz organizowanych przez społeczność lokalną – wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki – wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu – przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad – ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne – stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów – okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie – nawiązuje i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości – respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku – stara się dzielić z potrzebującymi – wie, że warto być odważnym, zwłaszcza jeśli krzywdzeni są słabsi – zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć, nie krzywdząc innych i dostosowując możliwości do realiów ekonomicznych rodziny – stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, przeciwdziała kłamstwu i obmowie – wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich

		<ul style="list-style-type: none"> – wie, że wyrządzone szkody należy naprawić – przedstawia siebie i grupę, do której należy, klasę – zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym – rozumie termin adopcja – zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny – posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych – rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe – stosuje we właściwej sytuacji słowa: porozumienie, umowa – uczestniczy w wyborach do samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole – nazywa wybrane narodowości – jest tolerancyjny – wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny) – przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w różnych regionach Polski – wie, że są różnice między ludźmi różnych narodów i kultur, podaje przykłady z wybranych krajów Unii Europejskiej i innych regionów świata (m.in. opisuje tradycyjne życie Eskimosów) – wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu – komunikuje się za pomocą nowych technologii – współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych – jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różni się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów – wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę – wie, że ludzie mają różną sytuację materialną – wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny – w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym – opisuje, jakie trudności mogą mieć w życiu osoby niesłyszące lub niewidzące
	<p>2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego – wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych – opowiada wybrane polskie legendy związane m.in. z Wisłą, Krakowem, Warszawą, Wieliczką, powstaniem nazw wybranych miejscowości – zna pełną nazwę swojej ojczyzny – rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski) – opowiada o przygotowaniach do świąt, również państwowych (w tym 1 Maja, 2 Maja, 3 Maja, 11 Listopada oraz 1 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy – wykonuje chorągiewkę lub kokardę narodową – zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp. – wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych

		<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, wyjaśnia pojęcie „patron” – wymienia imię pierwszego króla Polski – zna znaczenie wyrazu konstytucja, wymienia instytucje i osoby, które rządzą w Polsce – wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków) – wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich – opowiada historię własnej rodziny, przedstawia jej tradycje – przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach, w tym o Fryderyku Chopinie, Mikołaju Koperniku
Przyrodnicza	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, – rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, zbiorników wodnych, a także sadu, ogrodu i parku – rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym – rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane – wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju rośliny, są zaspokajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu) – prowadzi proste hodowle roślin – przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi – potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku – wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi – wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody, rezerваты), wymienia ich przykłady m.in. w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie – segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę – ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania – wyjaśnia słowo recykling, wymienia przykłady, co może powstać po przetworzeniu makulatury i innych odpadów – projektuje zabawkę lub urządzenie wykonane przy użyciu odpadów
	2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców oraz ludzi znanych z miejsca zamieszkania – ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka) – przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej – w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc – zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112 – posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej – posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia

		<p>zdrowia i życia</p> <ul style="list-style-type: none"> – dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki – opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch, w tym na świeżym powietrzu, higiena również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek) – ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa – zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom – zna podstawowe potrzeby fizjologiczne człowieka -wymienia podstawowe przyczyny powstawania chorób (zna termin bakteria, wirus) oraz niepokojące objawy mogące świadczyć o chorobie – reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby – zna podstawowe zasady pierwszej pomocy (sprawdzenie przytomności, oddechu i ułożenie w bezpiecznej pozycji nieprzytomnego, a także postępowanie w przypadku zranienia, krwotoku z nosa, oparzenia, zadławienia, przegrzania)
	3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:	<ul style="list-style-type: none"> – określa położenie swojej miejscowości – podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto) – opisuje charakterystyczne elementy przyrody – wie, w jakim regionie Polski mieszka – wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice – wymienia i wskazuje na mapie główne kierunki geograficzne – określa położenie miejscowości używając określeń „na północ od...” – podejmuje próby samodzielnego odczytywania mapy oraz wyznaczania trasy na podstawie prostych wskazówek – wymienia nazwę stolicy Polski, – wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju – przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których słynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa , Warszawy, Gdańska – wie, że Polska znajduje się w Europie i należy do Unii Europejskiej -rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron, szadź), -zna kolejność pór roku – podaje daty rozpoczęcia kolejnych pór roku – potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne)
Plastyczna	1.Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plastycznej i ekspresji twórczej,	<ul style="list-style-type: none"> – wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę – wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się -- wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie – umie stosować poznane narzędzia i materiały – posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura – wykonuje prace rysunkowe, malarskie i graficzne

		<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.) – maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), – wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp. – modeluje (lepi i konstruuje) z modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych (np. szyszki, kasztany, żołądźcie, patyki, kora, papier, bibuła, karton, folia metalowa, cienkie druciki, tworzywa, sznurki, opakowania itd.) – wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów, jako niespodzianki (np. prezent, zaproszenie) – tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka – rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę – wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów – odróżnia techniki malarskie od graficznych
Technika	1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy, znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania,	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera odpowiednie materiały i narzędzia, posługuje się nimi zgodnie z podanymi zasadami – umie stosować poznane narzędzia i materiały – odmierza odpowiednie ilości materiału (prezentuje ekonomiczny styl działania – nie marnuje materiału) – organizuje pracę i planuje kolejne czynności, utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy – utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie) – sprzęta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku – dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy – wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względów bezpieczeństwa – przedstawia własny pomysł rozwiązań technicznych w realizowanym projekcie – planuje i realizuje własne projekty/prace – zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac – wie, że dobra organizacja działania technicznego wymaga pracy indywidualnej i współpracy zespołowej – ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń – wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie – zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane – umie ciąć papier, tekturę i wybrane tworzywa sztuczne – wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna

		<ul style="list-style-type: none"> – montuje modele papierowe i z tworzyw sztucznych według podanych prostych instrukcji i schematów rysunkowych – umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi
Informatyczna	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów, programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych, rozwijania kompetencji społecznych, przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa;	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje zadania i łamigłówki logiczne; – tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem; – steruje obiektem na ekranie; – tworzy ciągi poleceń służące do narysowania określonego kształtu, zawierające proste iteracje (np. kwadrat, prostokąt); – tworzy zaproszenie i dyplom w edytorze tekstu; – wstawia do tekstu obrazy pobrane z Internetu, z poszanowaniem prawa o własności intelektualnej. – łączy obrazy z edytora grafiki i Internetu z tekstem w edytorze tekstu. – korzysta ze wskazanych stron internetowych – np. scratch.mit.edu, code.org, wikipedia.org, poczty internetowej. – tworzy prostą prezentację multimedialną – wyszukuje w Internecie informacji na zadany temat; – uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisuje adres strony; – posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w szkole i w domu – zna zasady bezpiecznej pracy w Internecie, rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania
Muzyczna	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki, e ekspresji muzycznej, śpiew, improwizacja ruchowa, rytmika i taniec, gra na instrumentach muzycznych,	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy – rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów muzycznych (fortepianu, gitary, skrzypiec, trąbki, fletu, perkusji) – uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią – zachowuje się kulturalnie podczas koncertu – wyraża opinie o wysłuchanych prezentacjach muzycznych – śpiewa własne piosenki i rymowanki (rymowanki powitalne, wyliczanki, fraszki szkolne i inne) – podczas śpiewu dba o prawidłową postawę, artykulację i oddech – śpiewa piosenki charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich – śpiewa i rozpoznaje hymn Polski – wykonuje improwizacje ruchowe do podanej muzyki – odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych – improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad – wie, że muzykę można zapisać za pomocą znaków muzycznych, zarejestrować przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu
Wychowanie fizyczne	1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia, sprawności motorycznych, różnych form rekreacyjno-sportowych	<ul style="list-style-type: none"> – utrzymuje w czystości ręce i całe ciało – przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu – wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie – dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.) – dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków – wyjaśnia

		<p>znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń - uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej - akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu - wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości - wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i można im zapobiegać (szczepienia ochronne, właściwe odżywianie, aktywność fizyczną przestrzeganie higieny) - dba o prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce i przy stole - zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - właściwie zachowuje się w czasie choroby - wie, że nie można samodzielnie zażywać żadnych leków ani stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem - posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem - umie wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych - wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia - zna numery służb ratunkowych i ogólnopolski numer alarmowy 112 - przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty - wykonuje skłony, skrętoskłony - pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne - biega z wysokim unoszeniem kolan - biega w połączeniu ze skokiem - biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki - biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego - biega w różnym tempie - realizuje marszobieg - rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu - rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą - toczy i kozłuje piłkę - rzuca małymi przyborami na odległość i do celu - skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała - wykonuje próbę siły mięśni brzucha - wykonuje próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa - współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych - samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy
--	--	---

